

**Հայաստանի Հանրապետության
վարչապետի աշխատակազմի
ղեկավար**

Ա. Հարությունյան

30.08.2024
ՀԱՎԱՍՏՎԱԾ Է
ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ
ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹՅԱՄԲ

Հավելված N 4
ՀՀ կառավարության 2024 թվականի
օգոստոսի 22-ի N 1392-Լ որոշման

ԾՐԱԳԻՐ

**«ԽԵՆԼԱՑԻ» ԱՆԱՄՆԱՇԵՆՔԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ԿԱՍ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԱԿՑՈՒԹՅԱՆ 2025-2028
ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ**

ԵՐԵՎԱՆ 2025 Թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ
2. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՆԱՄՆԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԱՌԿԱ ՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ
3. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ
4. ԾՐԱԳՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆ ՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ
5. ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ
6. ԾՐԱԳՐԻ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԸ
7. ԾՐԱԳՐԻ ՌԻՍԿԵՐԸ
8. ԾՐԱԳՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆԸ
9. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

1. Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության առանցքային ոլորտներից մեկը գյուղատնտեսությունն է, որն ապահովում է երկրի համախառն ներքին արդյունքի շուրջ 9 տոկոսը: Վերջին տարիներին գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի ավելի քան 50 տոկոսը կազմում է անասնաբուծական արտադրանքը: Հայաստանի Հանրապետության վիճակագրական կոմիտեի վիճակագրական տվյալների ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ դեռևս բավարար չեն անասնաբուծության արտադրատնտեսական ցուցանիշները, որի հիմնական պատճառներից մեկն անասնաբուծության վարման էքստենսիվ եղանակն է: Տավարաբուծությամբ և գոմշաբուծությամբ զբաղվող գյուղացիական տնտեսությունների գերակշռող մեծամասնությունն ավանդական բնամթերային

տնտեսություններ են: Զարգացման ներկա փուլում ապրանքային տնտեսություններ ձևավորելու համար անհրաժեշտ է կիրառել նորագույն տեխնոլոգիաներ, որոնք հնարավորություն կտան բարձրացնելու կովերի և մատակների կաթնատվությունը:

2. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՆԱՄՆԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԱՌԿԱ ՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հայաստանի Հանրապետության վիճակագրական կոմիտեի տվյալներով 2024 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ հանրապետությունում առկա է 491594 գլուխ խոշոր եղջերավոր կենդանի, որից 211190 գլուխը կամ 43 տոկոսը կովեր են:

3. Տավարաբուծությունը Հայաստանի Հանրապետության անասնաբուծության ոլորտի առաջատար ճյուղն է: Հանրապետությունում արտադրվող կաթի 95 տոկոսը ստացվում է տավարաբուծությունից: Վերջինս հիմնականում կենտրոնացված է Գեղարքունիքի (15 տոկոս), Շիրակի (14 տոկոս) և Լոռու (14 տոկոս) մարզերում: Այս բաշխվածությունը պայմանավորված է նշված մարզերի բնակլիմայական պայմաններով և աշխարհագրական դիրքով:

4. Հանրապետության որոշ տնտեսություններում բուծվում են նաև հոլշտին, շվից, սիմենթալ և ջերսեյ ցեղերի կենդանիներ, որոնց կաթնատվությունը 2-3 անգամ գերազանցում է տեղական կովերի կաթնատվության մակարդակը: Հայաստանում դեռևս հին ժամանակներից զբաղվել են գոմշաբուծությամբ: Մատակների միջին կաթնատվությունը տատանվում է 600-800 կգ-ի սահմաններում:

5. Հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության սահմանափակ հողատարածքները, գյուղատնտեսական մշակաբույսերի բերքատվության համեմատաբար ցածր ցուցանիշները և գյուղատնտեսության վարման բարձր ռիսկայնությունը՝ անասնաբուծությունը, շնորհիվ ռիսկայնության ավելի ցածր մակարդակի, առկա ռեսուրսների լիարժեք օգտագործման արդյունքում կարող է դառնալ որոշիչ լծակ՝ երկրի գյուղատնտեսական համախառն արտադրանքի ավելացման գործում:

3. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԱՆՀՐԱԺԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

6. Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի կառուցվածքի վերլուծությունից պարզվել է, որ հանրապետությունում տավարաբուծությունից ստացվող արտադրանքը կազմում է տարեկան արտադրվող անասնաբուծական համախառն արտադրանքի ավելի քան 70 տոկոսը և համարվում է անասնաբուծության ոլորտում ամենաբարձր տեսակարար կշիռ ունեցող ճյուղը:

7. Անասնաբուծության զարգացման նպատակով Հայաստանի Հանրապետության էկոնոմիկայի նախարարությունը (այսուհետ՝ նախարարություն) իրականացնում է «Ոչխարաբուծության և այծաբուծության զարգացման 2024-2028 թթ.» և «Մթերատվության բարձրացման փորձնական» ծրագրերը:

8. Կենդանիների պահվածքի և խնամքի ոչ ճիշտ կազմակերպումը, չնորմավորված կերակրումը, ինչպես նաև անբավարար սանիտարահիգիենիկ պայմաններն այսօր ստեղծել են մի իրավիճակ, որի պայմաններում հնարավոր չէ ապահովել բարձրորակ կաթի պահանջարկը տեղական արտադրության հաշվին:

9. Ստեղծված իրավիճակում անհրաժեշտություն է առաջանում պետական աջակցությամբ իրականացնել անասնապահական տնտեսությունների արդիականացմանն ուղղված՝ «Խելացի» անասնաշենքերի կառուցման կամ վերակառուցման և դրանց տեխնոլոգիական ապահովման պետական աջակցության ծրագիր, որը կնպաստի ինչպես պահվածքի պայմանների բարելավմանը, այնպես էլ կաթնատվության մակարդակի բարձրացմանը:

10. Ծրագրով առաջարկվող արդի մոտեցումները կնպաստեն կենդանիների գենետիկական ներուժի լիարժեք դրսևորմանը՝ հնարավորություն ընձեռնելով այդ տնտեսություններում առաջիկա տարիներին կովերից ստանալ տարեկան առնվազն 3500-4000 կգ կաթ, իսկ գոմեշներից՝ 1500-2000 կգ:

4. ԾՐԱԳՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆ ՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

11. Ծրագրի հիմնական նպատակն է «Խելացի» անասնաշենքերի կառուցման կամ վերակառուցման և դրանց տեխնոլոգիական ապահովման պետական աջակցության միջոցով բարելավել կենդանիների պահվածքի պայմանները՝ արդյունքում բարձրացնելով կենդանիների մթերատվության ցուցանիշները:

12. Նշված նպատակին հասնելու համար անհրաժեշտ է լուծել հետևյալ խնդիրները՝

1) «Խելացի» անասնաշենքերի և դրանց տեխնոլոգիական ապահովման մատչելի տարբերակների առաջարկում:

- 2) անասնաշենքերի կառուցման համար անհրաժեշտ ներդրումների առկայություն և ծախսերի մասնակի փոխհատուցում.
- 3) ծրագրի իրականացման հնարավոր ռիսկերի գնահատում և դրանց մեղմմանն ուղղված միջոցառումների մշակում.
- 4) «Խելացի» անասնաշենքում բացառապես տոհմային կենդանիներով համալրում:

5. ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

13. «Խելացի» անասնաշենքերը կաթի արտադրության շղթայի արդյունավետության բարձրացման համալիր լուծումներից են:

14. Կենդանիների պահվածքի, կերակրման և գենետիկ ներուժի լիարժեք դրսևորման հետ կապված խնդիրները լուծելու նպատակով խթանվում է անկապ բոքսային պահվածքով անասնաշենքերի կառուցումը կամ վերակառուցումը և դրանց տեխնոլոգիական ապահովումը: «Խելացի» անասնաշենքերի տեխնիկական չափանիշներն ու տեխնոլոգիական ապահովման համար անհրաժեշտ սարքերի ցանկը ներկայացված է NN 2 և 3 աղյուսակներում.

15. Կառուցման կամ վերակառուցման և տեխնոլոգիական ապահովման համար առաջարկվում է 3 մոդել (ծախսերի գնահատման հաշվարկներն արվել են ծրագրի բյուջեն ձևավորելու համար), և պետական աջակցությունը կցուցաբերվի նախատեսված մոդելների արժեքներին համապատասխան, սակայն ոչ ավելի, քան յուրաքանչյուր մոդելի համար սահմանված ծախսերի առավելագույն արժեքը՝

1) **1-ին մոդել**՝ նախատեսված է անկապ պահվածքով 20-25 գլուխ կենդանու համար, որի կառուցման և տեխնոլոգիական ապահովման ծախսերը սահմանվում են առավելագույնը 30 մլն դրամ.

2) **2-րդ մոդել**՝ նախատեսված է անկապ պահվածքով 40-45 գլուխ կենդանու համար, որի կառուցման և տեխնոլոգիական ապահովման ծախսերը սահմանվում են առավելագույնը 46 մլն դրամ.

3) **3-րդ մոդել**՝ նախատեսված է անկապ պահվածքով 95-100 գլուխ կենդանու համար, որի կառուցման և տեխնոլոգիական ապահովման ծախսերը սահմանվում են առավելագույնը 114 մլն դրամ:

16. Եթե շահառուի նախաձեռնությամբ կառուցվի նախատեսված գլխաքանակը գերազանցող անասնաշենք, ապա ծախսերը կհաշվարկվեն միայն անասնագլխաքանակի տվյալ մոդելի համար սահմանված առավելագույն արժեքի չափով:

17. Ծրագիրն իրականացվելու է երկու բաղադրիչով՝ ծախսերի մասնակի փոխհատուցման և վարկերի տոկոսադրույքների մասնակի սուբսիդավորման միջոցով:

18. Յուրաքանչյուր շահառու նույն անասնաշենքի կառուցման կամ վերակառուցման և դրանց տեխնոլոգիական ապահովման նպատակով կարող է օգտվել ծրագրի 17-րդ կետում նշված աջակցության միայն մեկ բաղադրիչից:

19. Ծրագրի մասնակից կարող են լինել՝

1) իրավաբանական անձինք, համայնքները (եթե տվյալ ծրագիրը նախատեսված չէ իրականացնել սուբվենցիոն ծրագրերով) և անհատ ձեռնարկատերերը (այսուհետ՝ շահառու), որոնք

ա. ունեն վարկային պատմության վերաբերյալ գեկույց (ԱՔՌԱ վարկային բյուրոյի կողմից գեկույց, դիմումի ներկայացման օրվան նախորդող 12 ամիսների ընթացքում չեն ունեցել գումարային 60 օր և ավելի ժամկետով ժամկետանց վարկային պարտավորություններ),

բ. ունեցել են հարկային պատմություն, այսինքն՝ դիմումի ներկայացման օրվան նախորդող 365 օրերի ընթացքում չունեն հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով չկատարված հարկային պարտավորություններ.

2) առևտրային բանկերը կամ վարկային կազմակերպությունները (այսուհետ՝ ֆինանսական կառույցներ), որոնք բավարարում են ծրագրի պահանջները և սույն ծրագրի պայմաններին համապատասխան վարկ են տրամադրում շահառուներին.

3) «Խելացի» անասնաշենքերի կառուցման կամ վերակառուցման, դրանց տեխնոլոգիական ապահովման համար ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունները (այսուհետ՝ կապալառու), որոնք կբավարարեն ծրագրով սահմանված պայմանները և լիցենզավորված կլինեն Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության կոմիտեի կողմից (առաջին փուլի համար).

4) նախարարությունը.

5) «Գյուղատնտեսական ծառայությունների կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը.

6) նախարարության «Գյուղական տարածքների տնտեսական զարգացման ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» պետական հիմնարկի գյուղական ֆինանսավորման կառույցը (այսուհետ՝ ԳՖԿ):

(19-րդ կետը փոփ. 06.11.25 N 1538-L)

20. Վարկերը տրամադրվելու են ծրագրի 14-րդ և 15-րդ կետերում նշված անասնաշենքի կառուցման կամ վերակառուցման և դրանց տեխնոլոգիական ապահովման համար: Վարկի առավելագույն գումարը պետք է համապատասխանի ծրագրի 15-րդ կետի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ ենթակետերում նշված մոդելների գնահատված ծախսերին:

21. Ծրագրի շրջանակում վարկերը տրամադրվելու են դրամով՝ առավելագույնը 14 տոկոս փաստացի տոկոսադրույքով: Վարկերի տրամադրումը պետք է իրականացվի փուլային եղանակով՝ ըստ ավարտական 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերում իրականացված ծախսերի, որոնց վերաբերյալ դրույթները պետք է սահմանվեն ֆինանսական կառույցի և ԳՖԿ-ի հետ կնքվող պայմանագրում:

(21-րդ կետը լրաց. 06.11.25 N 1538-L)

22. Վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորումը կիրականացվի այնպիսի չափաքանակով, որ շահառուներին վարկը տրամադրվի 2 տոկոս տոկոսադրույքով, իսկ զինվորական ծառայության պարտականությունների կատարման ժամանակ մարտական հերթապահության կամ գործողությունների իրականացման արդյունքում իրավաբանական անձի՝ հաշմանդամ դարձած հիմնադրին և անհատ ձեռնարկատիրոջը, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի դեկտեմբերի 18-ի N 1444-Ն որոշմամբ հաստատված սահմանամերձ բնակավայրերում գործունեություն իրականացնող տնտեսավարողներին, ինչպես նաև գյուղատնտեսության ոլորտում գործունեություն իրականացնող կոոպերատիվներին՝ 0 տոկոս տոկոսադրույքով:

23. Վարկերի մարման ժամկետը մինչև 5 տարի է, մայր գումարի մարման արտոնյալ ժամկետը՝ մինչև 18 ամիս:

24. Ծրագրի 15-րդ կետում նշված անասնաշենքերի կառուցման կամ վերակառուցման և տեխնոլոգիական ապահովման համար տրամադրվում է հետևյալ չափերով փոխհատուցում՝

1) 15-րդ կետի 1-ին ենթակետով սահմանված մոդելի կառուցման համար՝ 15 մլն դրամ (կառուցման և տեխնոլոգիական ապահովման ծախսերի 50%-ը), իսկ զինվորական ծառայության պարտականությունների կատարման ժամանակ մարտական հերթապահության կամ գործողությունների իրականացման արդյունքում իրավաբանական անձի՝ հաշմանդամ դարձած հիմնադրին և անհատ ձեռնարկատիրոջը, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի դեկտեմբերի 18-ի N 1444-Ն որոշմամբ հաստատված սահմանամերձ բնակավայրերում գործունեություն իրականացնող տնտեսավարողներին, ինչպես նաև գյուղատնտեսության ոլորտում գործունեություն իրականացնող կոոպերատիվներին՝ 21 մլն դրամ (կառուցման և տեխնոլոգիական ապահովման ծախսերի 70%-ը), վերակառուցման համար՝ 7.5 մլն դրամ (կառուցման և տեխնոլոգիական ապահովման ծախսերի 25%-ը), իսկ զինվորական ծառայության պարտականությունների կատարման ժամանակ մարտական հերթապահության կամ գործողությունների իրականացման արդյունքում իրավաբանական անձի՝ հաշմանդամ դարձած հիմնադրին և անհատ ձեռնարկատիրոջը, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի դեկտեմբերի 18-ի N 1444-Ն որոշմամբ հաստատված սահմանամերձ բնակավայրերում գործունեություն իրականացնող տնտեսավարողներին, ինչպես նաև գյուղատնտեսության ոլորտում գործունեություն իրականացնող կոոպերատիվներին՝ 13.5 մլն դրամ (կառուցման և տեխնոլոգիական ապահովման ծախսերի 45%-ը):

2) 15-րդ կետի 2-րդ ենթակետով սահմանված մոդելի կառուցման համար՝ 23 մլն դրամ (կառուցման և տեխնոլոգիական ապահովման ծախսերի 50%-ը), իսկ զինվորական ծառայության պարտականությունների կատարման ժամանակ մարտական հերթապահության կամ գործողությունների իրականացման արդյունքում իրավաբանական անձի՝ հաշմանդամ դարձած հիմնադրին և անհատ ձեռնարկատիրոջը, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի դեկտեմբերի 18-ի N 1444-Ն որոշմամբ հաստատված սահմանամերձ բնակավայրերում գործունեություն իրականացնող տնտեսավարողներին, ինչպես նաև գյուղատնտեսության ոլորտում գործունեություն իրականացնող կոոպերատիվներին՝ 32.2 մլն դրամ (կառուցման և տեխնոլոգիական ապահովման ծախսերի 70%-ը), վերակառուցման համար՝ 11.5 մլն դրամ (կառուցման և տեխնոլոգիական ապահովման ծախսերի 25%-ը), իսկ զինվորական ծառայության պարտականությունների կատարման ժամանակ մարտական հերթապահության կամ գործողությունների իրականացման արդյունքում իրավաբանական անձի՝ հաշմանդամ դարձած հիմնադրին և անհատ ձեռնարկատիրոջը, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի դեկտեմբերի 18-ի N 1444-Ն որոշմամբ հաստատված սահմանամերձ բնակավայրերում գործունեություն իրականացնող տնտեսավարողներին, ինչպես նաև գյուղատնտեսության ոլորտում գործունեություն իրականացնող կոոպերատիվներին՝ 20.7 մլն դրամ (կառուցման և տեխնոլոգիական ապահովման ծախսերի 45%-ը):

3) 15-րդ կետի 3-րդ ենթակետով սահմանված մոդելի կառուցման համար՝ 57 մլն դրամ (կառուցման և տեխնոլոգիական ապահովման ծախսերի 50%-ը), իսկ զինվորական ծառայության պարտականությունների կատարման ժամանակ մարտական հերթապահության կամ գործողությունների իրականացման արդյունքում իրավաբանական անձի՝ հաշմանդամ դարձած հիմնադրին և անհատ ձեռնարկատիրոջը, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի դեկտեմբերի 18-ի N 1444-Ն որոշմամբ հաստատված սահմանամերձ բնակավայրերում գործունեություն իրականացնող տնտեսավարողներին, ինչպես նաև գյուղատնտեսության ոլորտում գործունեություն իրականացնող կոոպերատիվներին՝ 79,8 մլն դրամ (կառուցման և տեխնոլոգիական ապահովման ծախսերի 70%-ը), վերակառուցման համար՝ 28,5 մլն դրամ (կառուցման և տեխնոլոգիական ապահովման ծախսերի 25%-ը), իսկ զինվորական ծառայության պարտականությունների կատարման ժամանակ մարտական հերթապահության կամ գործողությունների իրականացման արդյունքում իրավաբանական անձի՝ հաշմանդամ դարձած հիմնադրին և անհատ ձեռնարկատիրոջը, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի դեկտեմբերի 18-ի N 1444-Ն որոշմամբ հաստատված սահմանամերձ բնակավայրերում գործունեություն իրականացնող տնտեսավարողներին, ինչպես նաև գյուղատնտեսության ոլորտում գործունեություն իրականացնող կոոպերատիվներին՝ 51,3 մլն դրամ (կառուցման և տեխնոլոգիական ապահովման ծախսերի 45%-ը):

(24-րդ կետը փոփ. 06.11.25 N 1538-L)

25. «Խելացի» անասնաշենքերի կառուցումը կամ վերակառուցումը, ինչպես նաև տեխնոլոգիական ապահովումը պետք է իրականացվի Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջների պահպանմամբ, և անասնաշենքում պարտադիր պետք է պահվեն տոհմային կենդանիներ (կովեր, երինջներ, 14-17 ամսական էգ մատղաշ):

(25-րդ կետը լրաց. 06.11.25 N 1538-L)

26. Ծրագրի շրջանակում կապալառուն պետք է անասնաշենքը կառուցելուց հետո իրականացնի երաշխիքային ու հետերաշխիքային սպասարկում՝ համաձայն կնքված պայմանագրի:

27. Ծրագրին մասնակցության գործընթացը՝ ծախսերի մասնակի փոխհատուցման բաղադրիչով՝

1) տնտեսավարողը պետք է նախարարություն ներկայացնի՝

ա. էլեկտրոնային դիմում՝ պարտադիր նշելով թե ծրագրի որ բաղադրիչից է ցանկանում օգտվել (դիմումի ձևը մշակում է նախարարությունը՝ ծրագրի հաստատվելուց հետո մեկամսյա ժամկետում և հրապարակում նախարարության պաշտոնական կայքում, դիմումներն ընդունվում են մինչև 2028 թվականի նոյեմբերի 1-ը),

բ. պետական ռեգիստրի վկայականը,

գ. անշարժ գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունքի վկայականի պատճենը, իսկ վերակառուցման դեպքում՝ նաև վերակառուցվող շինության սեփականության իրավունքի վկայականի պատճենը,

դ. եթե անշարժ գույքի նկատմամբ գրանցված իրավունքն ընդհանուր համատեղ կամ ընդհանուր բաժնային սեփականություն է, ապա ներկայացնում է նաև անշարժ գույքի համասեփականատերերի համաձայնությունը՝ նոտարական վավերացմամբ,

ե. վերակառուցման դեպքում՝ նաև վերակառուցվող անշարժ գույքի լուսանկարները,

զ. վարկային պատմության վերաբերյալ զեկույց (ԱՔՌԱ վարկային բյուրոյի կողմից զեկույց, որը տրամադրված լինի նախարարություն դիմումի մուտքագրման օրվանից ոչ ուշ, քան 10 օր առաջ),

է. հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով հարկային պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկանք, որը տրամադրված լինի նախարարություն դիմումի մուտքագրման օրվանից ոչ ուշ, քան 10 օր առաջ.

ը. Հայաստանի Հանրապետության կադաստրի կոմիտեի կողմից տրամադրված հողամասի միասնական տեղեկանք (հողամասի նկատմամբ առկա սահմանափակումների վերաբերյալ տեղեկատվություն),

թ. հայտարարություն ծանուցումներն ստանալու նախընտրելի եղանակի վերաբերյալ,

ժ. համաձայնագիր՝ շահառուին առնչվող ամբողջ տեղեկատվությունը, այդ թվում՝ բանկային գաղտնիք պարունակող, այլ պետական մարմիններին իրենց լիազորությունների շրջանակում օգտագործելու նպատակով փոխանցելու մասին.

2) նախարարությունը 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում ստուգում է փաստաթղթերի ամբողջականությունը և դիմումում նշված տեղեկությունների ուսումնասիրության նպատակով իրականացնում մոնիթորինգ: Եթե տնտեսավարողի ներկայացրած փաստաթղթերն ամբողջական չեն, և դրանցում առկա են

թերություններ, ապա տնտեսավարողին առաջարկվում է 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում համալրել անհրաժեշտ փաստաթղթերի ցանկը և շտկել առկա թերությունները: Սահմանված ժամկետում թերությունները չշտկելու դեպքում ներկայացնել մասնակցության նոր դիմում՝ կցելով սույն կետի 1-ին ենթակետով պահանջվող բոլոր փաստաթղթերը: Փաստաթղթերի ամբողջական փաթեթը ստանալուց հետո 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում նախարարության «Գյուղատնտեսական ծառայությունների կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության ներկայացուցիչն իրականացնում է տեղագնություն՝ դիմումում նշված տեղեկությունների ուսումնասիրության նպատակով՝ կազմելով տեղագնության արձանագրություն:

3) սույն կետի 2-րդ ենթակետում նշված տեղագնության արձանագրությունը ստանալուց հետո նախարարությունը 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմումատուին գրավոր տեղեկացնում է պայմանագիր կնքելու կամ պայմանագրի կնքումը մերժելու վերաբերյալ:

4) պայմանագրի կնքումը մերժվում է սույն կետի 1-ին ենթակետում նշված փաստաթղթերից որևէ մեկի բացակայության և այն սահմանված ժամկետում չհամալրելու, թերությունները չվերացնելու կամ տեղագնության արձանագրության բացասական եզրակացության դեպքում:

5) տեղագնության արդյունքում պայմանագրի կնքումը մերժելու դեպքում նախարարությունը 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմումատուին գրավոր տրամադրում է տեղագնության արձանագրությունը:

6) պայմանագիր կնքելու առաջարկը ստանալուց հետո տնտեսավարողը ոչ ուշ, քան մեկ տարվա ընթացքում էլեկտրոնային դիմումով նախարարություն է ներկայացնում՝

ա. շինարարության թույլտվություն, իսկ վերակառուցման դեպքում՝ վերակառուցման թույլտվություն,

բ. **(պարբերությունն ուժը կորցրել է 06.11.25 N 1538-Լ)**

գ. շահառուի բանկային հաշվեհամարի վերաբերյալ տեղեկանք:

7) սույն կետի 6-րդ ենթակետում նշված փաստաթղթերը ներկայացնելուց հետո 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում կնքվում է ծրագրին մասնակցելու պայմանագիր՝ տնտեսավարողի և նախարարության միջև, իսկ սույն կետի 6-րդ ենթակետով սահմանված ժամկետում փաստաթղթերը չներկայացնելու դեպքում տնտեսավարողին տրամադրված պայմանագիր կնքելու առաջարկը համարվում է ուժը կորցրած:

8) ծրագրին մասնակցելու պայմանագրում պարտադիր ամրագրվում են դրույթներ հետևյալի վերաբերյալ՝

ա. պայմանագիրը կնքելու պահից անասնաշենքն առավելագույնը երկու տարվա ընթացքում շահագործման հանձնելու և տվյալ մոդելի համար սահմանված անասնագլխաքանակի 90%-ի առկայության ապահովում (նշված ժամանակահատվածում արտակարգ կամ ռազմական դրություն հայտարարվելու դեպքում նախարարության համաձայնությամբ անասնաշենքի շահագործման հանձնելու ժամկետը կարող է երկարաձգվել մինչև մեկ տարով),

բ. պայմանագրի գործողության ընթացքում չօտարելու,

գ. շահագործման հանձնելուց հետո «Խելացի» անասնաշենքը առնվազն երեք տարի նպատակային օգտագործելու (տվյալ մոդելի համար սահմանված անասնագլխաքանակի առնվազն 90%-ի ապահովում),

դ. շահագործման հանձնելուց հետո երեք տարի նախարարություն հաշվետվություն ներկայացնելու,

ե. պայմանագրի գործողության ընթացքում անասնաշենքը գրավադրելու դեպքում ստացված ֆինանսական միջոցները բացառապես անասնաբուծության և անասնակերի արտադրության զարգացման նպատակով ներդնելու (գրավադրման թույլտվությունը կտրամադրի նախարարությունը): Նախարարության հետ կնքված պայմանագրի գործողության ընթացքում շահառուն կարող է գրավադրել ներդրված հիմնական միջոցները (շենքեր, շինություններ), եթե ստացված ֆինանսական միջոցները ուղղվելու են բացառապես ծրագրի իրագործմանը և զարգացմանը: Գրավադրման գործընթացը ավարտելուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում շահառուն պետք է նախարարությանը տրամադրի գրավի (վարկի) պայմանագիրը, որում նաև պետք է ամրագրվի, որ գրավառուն պարտավորվում է վերահսկել տրամադրված ֆինանսական միջոցների նպատակային օգտագործումը,

զ. նախարարության հետ կնքված պայմանագրի գործողության ընթացքում շահառուի կողմից հիմնական միջոցների գրավադրման դեպքում նախարարության պահանջով, ծանուցվելուց հետո 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում, շահառուն պետք է նախարարություն ներկայացնի գրավառուի կողմից տրամադրված տեղեկանք՝ գրավադրումից ստացված ֆինանսական միջոցների նպատակային օգտագործման վերաբերյալ,

է. պայմանագրի դրույթները խախտելու դեպքում ծրագրի շրջանակում տրամադրված փոխհատուցման գումարները դրա մասին ծանուցում ստանալուց հետո մեկամսյա ժամկետում ենթակա են շահառուի կողմից Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե վերադարձման կիրառելով նաև Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2010 թվականի N 283-Ն որոշման 1-ին կետը,

ը. մոնիթորինգների իրականացմանը շահառուի կողմից չխոչընդոտելու և համապատասխան պայմաններ ապահովելու.

9) սույն կետի 8-րդ ենթակետի «դ» պարբերությամբ նախատեսված հաշվետվությունը պետք է ներկայացվի տարեկան պարբերականությամբ՝ մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող տարվա մարտի 1-ը: Հաշվետվության բովանդակությանը և ձևին ներկայացվող պահանջները ամրագրվում են ծրագրին մասնակցելու պայմանագրում.

10) մինչև փոխհատուցում ստանալը շահառուն պետք է նախարարություն ներկայացնի էլեկտրոնային դիմում կցելով հետևյալ փաստաթղթերը՝

ա. 1-ին փուլի համար՝ շինարարության ավարտական ակտ (շահագործման թույլտվություն), շինարարական կապալառու կազմակերպության հետ կնքված պայմանագրի և կապալառու կազմակերպության լիցենզիայի պատճեններ, անշարժ գույքի նկատմամբ օտարման սահմանափակման վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կադաստրի կոմիտեի կողմից տրամադրված տեղեկանք,

բ. 2-րդ փուլի համար՝ անասնաշենքի տեխնոլոգիական ապահովման համար ձեռք բերված և տեղադրված նոր, չօգտագործված սարքեր, որոնք կունենան համապատասխան փաստաթղթեր (հաշվարկային փաստաթուղթ՝ հարկային հաշիվ, հաշիվ վավերագիր), շահառուի անվամբ համայնքում կենդանիների հաշվառման մասին տեղեկանք (կենդանիների նույնականացման համարներով) և կենդանիների տոհմային քարտերը,

գ. 3-րդ փուլի համար՝ շահառուի անվամբ համայնքում կենդանիների հաշվառման մասին տեղեկանք (կենդանիների նույնականացման համարներով) և կենդանիների տոհմային քարտերը.

11) փոխհատուցման գումարը նախարարության կողմից փոխանցվում է դիմումատուի հաշվեհամարին երեք փուլով՝

ա. առաջին փուլի փոխհատուցումը կատարվում է անասնաշենքի հաստատված նախագծով նախատեսված շինարարության թույլտվություն պահանջող բոլոր շինարարական-մոնտաժային աշխատանքները (այդ թվում՝ վերակառուցման) ավարտելուց և առաջին փուլի մոնիթորինգի դրական եզրակացությունը ստանալուց հետո՝ 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ փոխհատուցման գումարի 30%-ի չափով (ֆինանսական ոչ բավարար միջոցների դեպքում՝ 40 աշխատանքային օրվա ընթացքում),

բ. երկրորդ փուլի փոխհատուցումը տրամադրվում է անասնաշենքը տեխնոլոգիական սարքերով ապահովելուց (սարքերը տեղադրված և մոնտաժված), շահագործման հանձնելուց, անասնաշենքում նախատեսված կենդանիների գլխաքանակի առնվազն 50%-ի առկայության և երկրորդ փուլի մոնիթորինգի դրական եզրակացությունը ստանալուց հետո՝ 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ փոխհատուցման գումարի 40%-ի չափով (ֆինանսական ոչ բավարար միջոցների դեպքում՝ 40 աշխատանքային օրվա ընթացքում),

գ. երրորդ փուլի փոխհատուցումը տրամադրվում է երկրորդ փուլի փոխհատուցումը ստանալուց 1 տարվա ընթացքում երրորդ փուլի մոնիթորինգի արդյունքում՝ անասնաշենքում նախատեսված կենդանիների գլխաքանակի առնվազն 90%-ի առկայության դեպքում՝ 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ փոխհատուցման գումարի 30 %-ը (ֆինանսական ոչ բավարար միջոցների դեպքում՝ 40 աշխատանքային օրվա ընթացքում).

11.1) սույն կետի 11-րդ ենթակետի «ա» պարբերությամբ սահմանված փոխհատուցումն ստանալուց հետո «բ» պարբերության պահանջը չապահովելու դեպքում փոխհատուցված գումարը ենթակա է վերադարձման Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե, կիրառելով Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2010 թվականի N 283-Ն որոշումը, իսկ «ա» և «բ» պարբերություններով սահմանված փոխհատուցումն ստանալուց հետո «գ» կետը չապահովելու դեպքում փոխհատուցում չի տրամադրվում և կիրառվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2010 թվականի N 283-Ն որոշումը՝ «ա» և «բ» պարբերություններով սահմանված փոխհատուցման գումարների վերադարձ Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե,

12) Փոխհատուցված գումարը չի կարող արգելադրվել (դրվել արգելանքի տակ), բռնագանձվել կամ հաշվանցվել շահառուի այլ պարտավորությունների դիմաց:

(27-րդ կետը լրաց., փոփ., խմբ. 06.11.25 N 1538-Լ)

28. Ծրագրին մասնակցության գործընթացը վարկերի տոկոսադրույքների մասնակի սուբսիդավորման բաղադրիչով՝

1) ծրագրին մասնակցելու նպատակով տնտեսավարողը դիմում է ծրագրին մասնակից ֆինանսական կառույցներին՝ վարկունակության բավարար մակարդակը ճշգրտելու նպատակով.

2) ֆինանսական կառույցի վարկունակության պահանջները բավարարելու դեպքում տնտեսավարողը պետք է նախարարություն ներկայացնի՝

ա. էլեկտրոնային դիմում (դիմումի ձևը հաստատվում է Հայաստանի Հանրապետության էլեկտրոնային նախարարի հրամանով և ծրագրի հաստատվելուց հետո 1 ամսվա ընթացքում հրապարակվում է նախարարության պաշտոնական կայքում, դիմումներն ընդունվում են մինչև 2028 թվականի նոյեմբերի 1-ը),

- բ. պետական ռեզիստրի վկայականը,
- գ. անշարժ գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունքի վկայականի պատճենը,
- դ. եթե անշարժ գույքի նկատմամբ գրանցված իրավունքն ընդհանուր համատեղ կամ ընդհանուր բաժնային սեփականություն է, ապա ներկայացնում է նաև անշարժ գույքի համասեփականատերերի համաձայնությունը՝ նոտարական վավերացմամբ,
- ե. վերակառուցման դեպքում՝ նաև վերակառուցվող անշարժ գույքի լուսանկարները.

3) նախարարությունը 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում ստուգում է փաստաթղթերի ամբողջականությունը և դիմումում նշված տեղեկությունների ուսումնասիրության նպատակով իրականացնում մոնիթորինգ: Եթե տնտեսավարողի ներկայացրած փաստաթղթերն ամբողջական չեն, կամ դրանցում առկա են թերություններ, ապա տնտեսավարողին առաջարկվում է 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում համալրել անհրաժեշտ փաստաթղթերի ցանկը և շտկել առկա թերությունները: Փաստաթղթերի ամբողջական փաթեթը ստանալուց հետո 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում նախարարության «Գյուղատնտեսական ծառայությունների կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության ներկայացուցիչն իրականացնում է տեղազննություն՝ դիմումում նշված տեղեկությունների ուսումնասիրության նպատակով՝ կազմելով տեղազննության արձանագրություն.

4) սույն կետի 3-րդ ենթակետում նշված տեղազննության արձանագրությունը ստանալուց հետո նախարարությունը 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմումատուին գրավոր տեղեկացնում է պայմանագիր կնքելու կամ պայմանագրի կնքումը մերժելու վերաբերյալ.

5) պայմանագրի կնքումը մերժվում է սույն կետի 2-րդ ենթակետում նշված փաստաթղթերից որևէ մեկի բացակայության և այն սահմանված ժամկետում չհամալրելու, թերությունները չվերացնելու կամ տեղազննության արձանագրության բացասական եզրակացության դեպքում.

6) տեղազննության արդյունքում պայմանագրի կնքումը մերժելու դեպքում նախարարությունը 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմումատուին գրավոր տրամադրում է տեղազննության արձանագրությունը.

7) պայմանագիր կնքելու առաջարկը ստանալուց հետո տնտեսավարողը ոչ ուշ, քան մեկ տարվա ընթացքում նախարարություն է ներկայացնում՝

ա. շինարարության թույլտվություն,

բ. ծրագրով ներկայացված մոդելների չափորոշիչներին համապատասխանող ճարտարապետաշինարարական նախագիծ.

8) ծրագրին մասնակցելու պայմանագրում պարտադիր ամրագրվում են դրույթներ հետևյալի վերաբերյալ՝

ա. պայմանագիրը կնքելու պահից անասնաշենքն առավելագույնը մեկ տարվա ընթացքում շահագործման հանձնելու (նշված ժամանակահատվածում արտակարգ կամ ռազմական դրություն հայտարարվելու դեպքում նախարարության համաձայնությամբ անասնաշենքի շահագործման հանձնելու ժամկետը կարող է երկարաձգվել մինչև մեկ տարով),

բ. պայմանագրի գործողության ընթացքում չօտարելու,

գ. շահագործման հանձնելուց հետո «Խելացի» անասնաշենքը առնվազն հինգ տարի նպատակային օգտագործելու,

դ. շահագործման հանձնելուց հետո հինգ տարի նախարարություն հաշվետվություն ներկայացնելու,

ե. պայմանագրի գործողության ընթացքում անասնաշենքը գրավադրելու դեպքում ստացված ֆինանսական միջոցները բացառապես անասնաբուծության և անասնակերի արտադրության զարգացման նպատակով ներդնելու (գրավադրման թույլտվությունը կտրամադրի նախարարությունը): Նախարարության հետ կնքված պայմանագրի գործողության ընթացքում շահառուն կարող է գրավադրել ներդրված հիմնական միջոցները (շենքեր, շինություններ), եթե ստացված ֆինանսական միջոցները ուղղվելու են բացառապես ծրագրի իրագործմանը և զարգացմանը: Գրավադրման գործընթացը ավարտելուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում շահառուն պետք է նախարարությանը տրամադրի գրավի (վարկի) պայմանագիրը, որում նաև պետք է ամրագրվի, որ գրավառուն պարտավորվում է վերահսկել տրամադրված ֆինանսական միջոցների նպատակային օգտագործումը,

զ. նախարարության հետ կնքված պայմանագրի գործողության ընթացքում շահառուի կողմից հիմնական միջոցների գրավադրման դեպքում նախարարության պահանջով ծանուցվելուց հետո 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում շահառուն պետք է նախարարություն ներկայացնի գրավառուի կողմից տրամադրված տեղեկանք՝ գրավադրումից ստացված ֆինանսական միջոցների նպատակային օգտագործման վերաբերյալ.

9) պայմանագիրը կնքելուց հետո տնտեսավարողը 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմում է ֆինանսական կառույցին՝ վարկի ստացման համար ներկայացնելով հետևյալ փաստաթղթերը՝

ա. նախարարության հետ կնքված պայմանագրի պատճենը,

բ. սույն կետի 2-րդ ենթակետի «բ», «գ», «դ», «ե» պարբերություններում և 7-րդ ենթակետում նշված փաստաթղթերը.

10) վարկերի մարման գործընթացն իրականացվում է ամսական հավասարաչափ մարման եղանակով, վարկի տոկոսադրույքը հաշվարկվում է մայր գումարի մնացորդի նկատմամբ: Շահառուի կողմից վարկի մայր գումարի վաղաժամկետ վճարման դեպքում ֆինանսական կառույցի կողմից տույժեր և տուգանքներ չեն հաշվարկվում:

11) վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման գործընթացը նախաձեռնում են ֆինանսական կառույցները, որոնք իրականացնում են ծրագրի պայմաններին համապատասխան գործարքներ:

12) վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորումն իրականացվում է վարկի մայր գումարի և վարկի տոկոսադրույքի չսուբսիդավորվող մասի փաստացի մարումների հիման վրա, տույժերը և տուգանքները սուբսիդավորման ենթակա չեն:

13) վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման գումարը ԳՖԿ-ի կողմից փոխանցվում է ֆինանսական կառույցի համապատասխան հաշվին՝ տվյալ ֆինանսական կառույցի հայտերի հիման վրա: Հայտի բովանդակությունը, ինչպես նաև ֆինանսական կառույցի կողմից ԳՖԿ-ին ներկայացվող փաստաթղթերի և տեղեկատվության պահանջները սահմանվում են ԳՖԿ-ի և տվյալ ֆինանսական կառույցի միջև կնքվող պայմանագրով: Պայմանագրի օրինակելի ձևը մշակվում է ԳՖԿ-ն և պայմանագրով սահմանված ժամկետում համաձայնեցնում նախարարության հետ:

14) ֆինանսական կառույցը նախորդ ամսվա վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման հայտը ԳՖԿ-ին է ներկայացնում ոչ ուշ, քան հաջորդ ամսվա հինգերորդ աշխատանքային օրը: ԳՖԿ-ն, հայտն ստանալուց հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում ֆինանսական կառույցի հետ ճշգրտում է հայտերը, ստուգում է ծրագրի պահանջների համապատասխանությունը և դրական եզրակացության դեպքում ներկայացնում նախարարություն, որը 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում հաշվառում է ԳՖԿ-ից ստացված հայտերը, դրանց վերաբերյալ դրական եզրակացությունները և վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման գումարը փոխանցում է ԳՖԿ-ին (ֆինանսական միջոցների առկայության պարագայում), որն էլ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում գումարը փոխանցում է համապատասխան ֆինանսական կառույցի հաշվեհամարին:

15) ֆինանսական կառույցը ԳՖԿ-ի հետ կնքվող պայմանագրով սահմանված ձևաչափով և ժամկետում հաշվետվություն է ներկայացնում ԳՖԿ-ին:

16) ծրագրի շրջանակում վարկերի տոկոսադրույքի սուբսիդավորման հայտերի ամփոփման արդյունքում ԳՖԿ-ն ձևավորում է վիճակագրական տվյալների շտեմարան, որը ներառում է ծրագրի իրականացման հետ կապված տեղեկատվությունը, արձանագրված խնդիրները և իրագործման դժվարությունները:

17) ԳՖԿ-ն ամսական պարբերականությամբ հաշվետվություն է ներկայացնում նախարարություն: Ներկայացվող հաշվետվության ձևաչափը և ներկայացման ժամկետը սահմանվում է ԳՖԿ-ի և նախարարության միջև կնքվող պայմանագրով:

18) վարկի տոկոսադրույքի սուբսիդավորումը դադարեցվում է հետևյալ դեպքերում՝

ա. եթե չեն պահպանվել ծրագրով սահմանված պահանջները, վարկը նպատակային չի օգտագործվել, մոնիթորինգի արդյունքում հայտնաբերվել է սույն ծրագրի պայմանների խախտում,

բ. եթե շահառուի կողմից տրամադրվել է ակնհայտ կեղծ տեղեկատվություն,

գ. եթե առկա են տվյալ վարկի մասով վարկառուի մեկ տարվա (նախորդ 12 ամիսներ) կտրվածքով հանրագումարային վաթսուն օրվանից ավելի ժամկետանց պարտավորություններ կամ ֆինանսական կառույցի հանդեպ ունեցած ժամկետանց պարտավորությունների հետևանքով՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի՝ վարկն օբյեկտիվ չափանիշներով ստանդարտ դասով դասակարգված չէ,

դ. շահառուի և ֆինանսական կառույցի միջև կնքված պայմանագիրը վաղաժամկետ լուծելու դեպքում,

ե. վարկառուի և ֆինանսական կառույցի միջև կնքված պայմանագրով նախատեսված այլ դեպքերում,

զ. եթե անասնաշենքը շահագործման չի հանձնվել սույն կետի 8-րդ ենթակետով սահմանված ժամկետում:

19) վարկառուի կողմից վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ ներկայացված ակնհայտ կեղծ տեղեկատվության ի հայտ գալու, ինչպես նաև ֆինանսական կառույցի կողմից իրականացված մոնիթորինգի բացասական եզրակացության դեպքում ֆինանսական կառույցը պարտավոր է վարկառուի գործող վարկը հանել վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագրից և միակողմանիորեն փոփոխել վարկի տոկոսադրույքը՝ կիրառելով տվյալ ֆինանսական կառույցում գործող գյուղատնտեսական կամ բիզնես վարկերի համար սահմանված ավելի բարձր տոկոսադրույք և մինչև այդ պահը տրամադրված

սուբսիդավորման գումարը վերադարձնել Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե՝ 3 ամսվա ընթացքում (կիրառելով Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2010 թվականի նոյեմբերի 9-ի N 283-Ն որոշմամբ հաստատված բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքը):

6. ԾՐԱԳՐԻ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԸ

29. Ծրագրի ծախսերի մասնակի փոխհատուցման բաղադրիչով մոնիթորինգն իրականացվում է նախարարության «Գյուղատնտեսական ծառայությունների կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության միջոցով:

30. Մոնիթորինգն իրականացվում է տնտեսություններ այցելությունների և փաստաթղթերի ուսումնասիրության հիման վրա, յուրաքանչյուր փոխհատուցումից առաջ՝ նախանշված աշխատանքներն իրականացված լինելու վերաբերյալ շահառուի էլեկտրոնային դիմումի հիման վրա՝ դիմումը և փաստաթղթերի ամբողջական փաթեթը ստանալուց հետո՝ 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

31. 3-րդ փուլի փոխհատուցումն ստանալուն հաջորդող 3 տարիների ընթացքում իրականացվում է ամենամյա մոնիթորինգ:

(31-րդ կետը խմբ. 06.11.25 N 1538-Լ)

32. Վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման բաղադրիչով մոնիթորինգն իրականացնում է ֆինանսական կառույցը՝ տնտեսություններ այցելությունների և փաստաթղթերի ուսումնասիրության հիման վրա: Անասնաշենքի կառուցումը և տեխնոլոգիական ապահովումն իրականացնելուց հետո շահառուն ֆինանսական կառույց է ներկայացնում՝

ա. շինարարության ավարտական ակտ (շահագործման թույլտվություն),

բ. անասնաշենքի տեխնոլոգիական ապահովման համար ձեռք բերված և տեղադրված սարքերի մասին համապատասխան փաստաթղթեր (հաշվարկային փաստաթուղթ, հաշվարկային փաստաթուղթ չհամարվող այլ փաստաթղթեր, սարքավորումների նույնականացման կոդեր):

7. ԾՐԱԳՐԻ ՌԻՍԿԵՐԸ

33. Ծրագրի հնարավոր ռիսկեր են համարվում՝

1) բնակլիմայական պայմանների պատճառով կառուցապատման աշխատանքների երկարաձգումը.

2) տնտեսավարող սուբյեկտների (շահառուների) անբավարար քանակը.

3) տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից կենդանիների պահվածքի ոչ պատշաճ կազմակերպումը.

4) տնտեսավարողների ցածր վճարունակությամբ պայմանավորված՝ ծրագրով նախատեսված «Խելացի» անասնաշենքեր չապահովելը:

34. Ռիսկերի մեղմմանը միտված միջոցառումներն են՝

1) ծրագրի շրջանակում տրամադրվող երկարաժամկետ վարկերի տոկոսադրույքի սուբսիդավորում և 18 ամսվա արտոնյալ ժամանակահատվածի սահմանում.

2) կենդանիների ապահովագրության ինստիտուտի ներդրում.

3) կենդանիների պահվածքի բարելավմանն ուղղված միջոցառումների խթանում:

8. ԾՐԱԳՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆԸ

35. Ծրագրի տևողությունը՝ 2025-2028 թվականները:

36. Ծրագրի շրջանակում նախատեսվում է կառուցել կամ վերակառուցել 50 անասնաշենք՝ ծրագրի իրականացման համար կանխատեսվող ֆինանսական միջոցներն ըստ տարիների ներկայացված են N 1 աղյուսակում: Փոխհատուցման չափը կկազմի շուրջ 1 մլդ 163 մլն 290 հազար դրամ:

ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԿԱՆԽԱՏԵՍՎՈՂ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

Ցուցանիշները		Մոդել-ները	Տարիները							Ընդամենը	
			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031		2032
սուբսիդավորում	անասնաշենքերի քանակ (հատ)	1-ին մոդել		1	1	1					3
		2-րդ մոդել	1	2	2	2					7
		3-րդ մոդել		1	1	1					3
	ընդամենը		1	4	4	4					13
	ընդամենը վարկ, դրամ		46,000,000	236,000,000	236,000,000	236,000,000					754,000,000
	տոկոսադրույք, %		14	14	14	14					-
	մայր գումարի արտոնյալ ժամկետը, ամիս		18	18	18	18					
	սուբսիդիայի չափը, %		12	12	12	12					
	սուբսիդավորման գումարը, դրամ		5,060,000	31,315,714	57,445,714	76,434,287	61,371,429	37,422,857	16,857,142	4,382,857	290,290,000
փոխհատուցում	անասնաշենքերի քանակ (հատ)	1-ին մոդել	1	3	3	3					10
		2-րդ մոդել	3	7	7	7					24
		3-րդ մոդել	0	1	1	1					3
	ընդամենը		4	11	11	11					37
	փոխհատուցման համար անհրաժեշտ գումարը (դրամ)		84,000,000	263,000,000	263,000,000	263,000,000					873,000,000
	վարկերի սուբսիդավորման և փոխհատուցման համար անհրաժեշտ ընդհանուր գումարը, դրամ		89,060,000	294,315,714	320,445,714	339,434,287	61,371,429	37,422,857	16,857,142	4,382,857	1,163,290,000

37. Ծրագրով նախանշված տարբեր հզորության անասնաշենքերի հիմնման վերաբերյալ հայտերի բացակայության դեպքում նախարարությունը դրանց համալրումը կիրականացնի ծրագրով նախատեսված այլ հզորությամբ անասնաշենքերի հիմնման նպատակով ստացված հայտերի հաշվին՝ բայց ոչ ավելի, քան N 1 աղյուսակով տվյալ տարվա համար նախատեսված անասնաշենքերի ընդհանուր քանակները:

38. Ծրագրի իրականացման շրջանակներում տվյալ տարվա համար տրամադրվող ընդհանուր գումարը չի կարող գերազանցել տվյալ տարվա պետական բյուջեի մասին օրենքով ծրագրի համար նախատեսված սահմանաչափը:

9. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԻՑ ԱՎՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՑՈՒՆՔՆԵՐԸ

39. Ծրագրի իրականացումից ակնկալվում են հետևյալ արդյունքները՝
- 1) ծրագրի իրականացման շնորհիվ զոոհիգիենիկ չափորոշիչներին համապատասխան անասնաշենքերում կովերի միջին կաթնատվությունը կավելանա 50-60%-ով՝ 2550 կգ-ից հասնելով գրեթե 4000 կգ-ի, իսկ գոմեշներինը՝ 1200 կգ-ից հասնելով 2000 կգ-ի.
 - 2) կենդանիների հիվանդությունների դեպքերը կնվազեն 30%-ով, իսկ կաթը կարտադրվի բացառապես բարձր որակական ցուցանիշներով.

3) Հայաստանի Հանրապետությունում ժամանակակից տեխնոլոգիական չափորոշիչներին համապատասխան գործող շուրջ 50 (բազային՝ 58 անասնաշենք) տավարաբուծական և գոմշաբուծական տնտեսությունների առկայություն.

4) տավարաբուծության և գոմշաբուծության վարման արդիական տեխնոլոգիաների ներդրում, ճյուղի ինտենսիվացում.

5) կենդանիների պահվածքի համար բարենպաստ պայմանների ստեղծում (գոռիզիդների պայմանների ապահովում, գենետիկ ներուժի արդյունավետ օգտագործում).

6) անասնագլխաքանակի ավելացում՝ 0,5%-ով.

7) կաթի ինքնարժեքի իջեցում՝ առնվազն 20%-ով, ինչպես նաև արտադրության ծավալների ավելացում՝ 40-50%-ով.

8) տնտեսավարող սուբյեկտների եկամուտների ավելացում գրեթե 30%-ով, մրցունակության մակարդակի բարձրացում.

9) տնտեսավարող սուբյեկտների մասնագիտական կարողությունների բարձրացում.

10) ստեղծվող տնտեսությունները կարող են օրինակ ծառայել տնտեսավարողների լայն շերտերի համար՝ տավարաբուծության և գոմշաբուծության արդի մոտեցումներին ծանոթացնելու առումով, ինչպես նաև ուսուսման և բազա՝ ուսանողների համար:

40. Ծրագրի ոչ ֆինանսական ցուցանիշ՝ 50 անասնաշենք (2025-2028 թվականները):

Աղյուսակ N 2

ԱՆԿԱՊ ԲՈՔՍԱՅԻՆ ՊԱՀՎԱԾՔՈՎ ԱՆԱՄՆԱՇԵՆՔԻ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉՆԵՐԸ

Անվանումը	Ցուցանիշը	Ծանոթագրություն
Օդափոխություն	երդիկների ընդհանուր մակերեսը պետք է լինի տանիքի մակերեսի 2.5 % և ավելի	
Տանիքի գագաթի բարձրությունը	նվազագույնը 6.0 մ	
Նստելատեղեր	լայնությունը՝ նվազագույնը 90, առավելագույնը 120 սմ (միջինում 100 սմ) երկարությունը՝ նվազագույնը 180, առավելագույնը 220 սմ (միջինում 200 սմ), նստելատեղերը պետք է միմյանցից առանձնացված լինեն մետաղյա բաժանարար կոնստրուկցիաներով*	մետաղյա բաժանարար կոնստրուկցիաները պետք է պատրաստված լինեն 2 դյույմ տրամագծով մետաղյա խողովակներով, չունենան սուր անկյուններ, դիմային մասն ունենա կորություն(ներ), վերին մասից միմյանց ամրացվող ուղղորդող խողովակները լինեն շարժական

Սալիկապատված կթի՝ սրահ՝ ջրահեռացման համակարգով	կենդանիներին ուղղորդող, զսպող արգելապատնեշների առկայություն*	սառը և տաք ջրի առկայություն
Կերահրապարակ	մեկ գլխի հաշվով նվազագույն լայնությունը՝ 70 սմ	կերի սեղանի ամբողջ երկայնքով 50-70 սմ լայնությամբ մակերեսը պետք է լինի փայլատ սալիկով կամ պրես գրանիտով պատված
Կենդանիների համար նախատեսված տարածքը	մեկ գլխի համար 8-9 քառ. մ, ներառյալ՝ բոքսեր	
Զբոսատեղերի լայնությունը	2,65 - 4,0 մետր	անասնաշենքի ներսում

* Անկապ բոքսային պահվածքով անասնաշենքերի ճարտարապետաշինարարական նախագծերը կազմելիս առաջարկվում է օգտվել նախարարության պաշտոնական կայքում (www.mineconomy.am) տեղադրված նախագծերից:

Աղյուսակ N 3

ԱՆԿԱՊ ԲՈՔՍԱՅԻՆ ՊԱՀՎԱԾՔՈՎ ԱՆԱՄԱՇԵՆՔԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ՍԱՐՔԵՐԸ

Անասնաշենքի տեխնոլոգիական ապահովման համար անհրաժեշտ սարքերը	1-ին մոդելի համար անհրաժեշտ քանակը	2-րդ մոդելի համար անհրաժեշտ քանակը	3-րդ մոդելի համար անհրաժեշտ քանակը
Քամհար (յուրաքանչյուրը՝ 6000-8000 մ ³ /ժ հզորությամբ)	6-8	10-12	28-30
Էներգախնայող (LED) լամպեր լուսավորության համար (յուրաքանչյուրը՝ առնվազն 35 Վատտ)	20-34	34-40	40-50
Կթի ստացիոնար կամ շարժական համակարգ	1	1	1
Կենդանիների համար նախատեսված ռետինե ներքնակներ	20-25	40-45	95-100
Ջրի արևային տաքացուցիչ կթի սենյակի համար	1	1	1
Անասնաշենքից գոմաղբի հեռացման սարք-սարքավորում (մոտոբլոկ, մինի տրակտոր, ավտոմատ կառավարմամբ շղթայաքերիչ և այլն)	1	1	1

Կենդանիների խոզանակ	1	1	4
Կաթի պաղեցման տարա, որը պետք է ունենա սառեցնող (սառնարանային) սարք, խառնիչ, ջերմաչափ, իսկ ներքին բաքը և կաթի հետ շփվող բոլոր մոնտաժված մասերը պետք է պատրաստված լինեն չժանգոտվող մետաղից	1 (300 - 600 լ)	1 (300 - 600 լ)	1 (1800-2000լ)
Խմբային տաքացնող ջրախմոց	1	1	4

* Յուրաքանչյուր 100 քառ. մետրի հաշվով՝ 2 քամհար:

(աղյուսակը փոփ., լրաց. 06.11.25 N 1538-Լ)

(հավելվածը լրաց. 10.04.25 N 419-Լ, փոփ., լրաց., խմբ. 06.11.25 N 1538-Լ)